

Saopštenje za medije

Kao potpisnici [Deklaracije o sudbini Beogradskog sajma i Generalštaba](#) ponovo se obraćamo donosiocima odluka i javnosti:

Kompleks Beogradskog sajma i ansambl Generalštaba i Ministarstva odbrane kao kulturno istorijsko nasleđe od zajedničkog interesa zaštićeni su Ustavom Republike Srbije. Očuvanje kulturnog nasleđa i razvoj građane sredine kolektivna je odgovornost svih građana Beograda i Srbije, celokupne stručne javnosti, profesionalnih arhitekata, urbanista i planera, a posebno javnih institucija grada Beograda i Republike Srbije i donosioca odluka kako na lokalnom tako i na najvišem državnom nivou.

Grad Beograd mora da se razvija u skladu sa javnim interesom kao održivo i pravedno mesto za život sa vrednim kulturnim identitetom. Razvoj Beograda nije servis za ostvarivanje privatnih interesa i uvećavanje kapitala sa nesagledivim štetnim posledicama po životno okruženje, društvenu pravdu i kulturno istorijsko nasleđe građana Beograda i Srbije.

Stanovnici Beograda imaju pravo na svoj grad, pravo da ostvare svoje zajedničke interese i učestvuju u donošenju odluka o razvoju mesta u kojem žive. Nedopustivo je da se zakoni i urbanistički planovi zloupotrebljavaju od strane državne i lokalne uprave, da se javnim mnjenjem manipuliše i da odluke o budućem razvoju kompleksa Beogradskog sajma i ansambla Generalštaba i Ministarstva odbrane donose isključivo nekompetentni ljudi sa državnog vrha.

U skladu sa svim rečenim, izričito zahtevamo:

- Ukidanje postojeće i donošenje nove odluke, koja odgovara prvobitnom rešenju Vlade Republike Srbije br. 633-5959/2008 od 15.1.2009. godine o proglašenju kompleksa Beogradskog sajma za spomenik kulture kao celine, kojom bi se zaštitile od rušenja Hale 2, 3 i 4, koje su po svakom osnovu celina sa Halom 1, i utvrdile mere zaštite za prostor Beogradskog sajma u celini. Takođe, tražimo postizanje širokog konsenzusa o javnom interesu u njegovom daljem planskom razvoju.
- Da se ansambl Generalštaba restaurira i sanira u skladu sa već utvrđenim merama zaštite kulturnih dobara koje propisuju vraćanje u prvobitno stanje, kao i očuvanje njegove upravno administrativne namene. Takođe tražimo i viši stepen kategorisanja tog arhitektonskog dela u status kulturnog dobra od izuzetnog značaja za Republiku Srbiju.
- Stavljanje van snage svih odluka, sporazuma, ugovora i planova koji su direktno suprotni Ustavu, zakonima, i obavezujućim aktima države Srbije. <https://www.arh.bg.ac.rs/wp-content/uploads/2024/05/deklaracija-.pdf?pismo=lat>

Sve gore navedeno važno je za Beograd jer čuva njegovu autentičnost ali je istovremeno pitanje koje se tiče temelja kulturnog identiteta i pravne sigurnosti cele Srbije. Ugrožavanje nasleđa na ovom nivou predstavlja direktan udar na javni interes, istorijsku odgovornost i dostojanstvo svih građana Republike Srbije.

U prilogu: Potpisnici Deklaracije iz Srbije i inostranstva

Potpisnici Deklaracije iz Srbije i inostranstva

Iz Srbije:

1. Srpska akademija nauka i umetnosti (SANU) / Odeljenje umetnosti i Odeljenje tehničkih nauka
2. Arhitektonski fakultet Univerziteta u Beogradu (AFUBG)
3. Građevinski fakultet Univerziteta u Beogradu (GFUBG)
4. Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu / Katedra za prostorno planiranje
5. Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu / Katedra za istoriju umetnosti
6. Akademija arhitekture Srbije (AAS)
7. Akademija inženjerskih nauka Srbije (AINS)
8. Udruženje arhitekata Srbije (UAS)
9. Društvo arhitekata Beograda (DAB)
10. Društvo arhitekata Novog Sada (DaNS)
11. Društvo arhitekata Niša (DAN)
12. Društvo arhitekata Valjeva (DAV)
13. Društvo arhitekata Zrenjanina (DAZ)
14. Društvo vranjskih arhitekata (DVA)
15. Savez građevinskih inženjera Srbije (SGIS)
16. SFERA - Medijska platforma za dijalog i promociju arhitekture
17. Društvo konzervatora Srbije (DKS)
18. Institut za Arhitekturu i Urbanizam Srbije (IAUS)
19. Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Univerzitet u Beogradu / Laboratorija za teoriju, stvaranje i politiku prostora (PerspectLab)
20. Do.co.mo.mo. Srbija (Nacionalna sekcija međunarodne grupe za dokumentaciju i konzervaciju građevina, mesta i celina modernog pokreta u arhitekturi)
21. Europa Nostra Srbija
22. ICOMOS Srbija (Medjunarodni savet za spomenike i lokalitete i Nacionalni komitet Srbije)
23. Udruženje urbanista Srbije (UUS)
24. Udruženje pejzažnih arhitekata Srbije (UPAS)
25. Asocijacija prostornih planera Srbije (APPS)
26. Žensko arhitektonsko društvo (ŽAD)
27. Regulatorni institut za obnovljivu energiju i životnu sredinu (RERI)
28. Centar za eksperimente i urbane studije (CEUS)
29. Ministarstvo prostora (MP)
30. Nova planska praksa (NPP)
31. Beogradska Internacionalna Nedelja Arhitekture (BINA)
32. Klub admirala i generala Srbije (KAGS)
33. Srpska asocijacija za rušenje, dekontaminaciju i reciklažu (SDA)
34. Kulturna stanica Baštinar - mlin Perlez
35. Međunarodno udruženje likovnih kritičara AICA – sekcija Srbija
36. Udruženje likovnih umetnika Srbije (ULUS)
37. Udruženje likovnih umetnika primenjenih umetnosti i dizajnera Srbije (ULUPUDS)
38. Asocijacija nezavisne kulturne scene Srbije – NKSS
39. Nacionalni komitet IKOM SRBIJE

40. Muzejsko društvo Srbije – MDS
41. Inženjerska komora Srbije (IKS) – izvršni odbor niške sekcije arhitekata
42. Građevinsko arhitektonski fakultet u Nišu (GAF)
43. Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu – departman za arhitekturu i urbanizam – (FTN)
44. Srpsko arheološko društvo (SAD)
45. Fakultet primenjenih umetnosti u BGD – FPU (katedra za konzervaciju i restauraciju)
46. Studentski kreativni istraživački centar arhitekture – SKICA
47. Studentski kolektiv ansambl Generalštab – AG
48. Zaposleni u Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture
49. Zaposleni u Zavodu za zaštitu spomenika kulture grada Beograda
50. Zaposleni u Pokrajinskom zavodu za zaštitu spomenika kulture Patrovaradin

Iz inostranstva:

51. Arhitektonski Forum Crne Gore - AFCG
52. Strukovna komora arhitekata Inženjerske Komore Crne Gore
53. Udruženje arhitekata Slovenije
54. Savez arhitekata Crne Gore
55. Arhitektonski fakultet u Podgorici, Crna Gora
56. Fakultet za arhitekturu Univerziteta u Ljubljani
57. Fakultet za građevinarstvo, promet i arhitekturu Univerziteta u Mariboru
58. Društvo arhitekata Maribora - DAM
59. Komora za arhitekturu i prostor Slovenije - ZAPS
60. Inženjerska komora Slovenije - IKS
61. Društvo arhitekata Ljubljana - DAL
62. Muzej arhitekture i dizajna Slovenije – MAO
63. Društvo slovenackih konzervatora i restauratora
64. Međunarodni savet za spomenike i gradove - IKOMOS internacional – International Council on Monuments and Sites - ICOMOS
65. DOCOMOMO International – međunarodna organizacija grupe za dokumentaciju i konzervaciju građevina, mesta i celina modernog pokreta u arhitekturi
66. Europa Nostra – pan-evropska federacija za očuvanje kulturnog nasleđa
67. Društvo arhitekata Skoplja, Makedonija
68. ACE - Architects Council of Europe – Savet arhitekata Evrope
69. Međunarodna unija arhitekata (UIA) generalni sekretarijat – International union of architects (UIA) general secretariat
70. Udruženja arhitekata Bugarske (UAB)- Union des architects en Bulgarie (UAB)
71. Udruženje arhitekata Češke – Society of Czech architects

.....

Podršku Deklaraciji o sudbini Beogradskog sajma i Generalštaba potpisalo je dosada i 6772 profesionalaca u oblasti arhitekture, građevine, zaštite kulturnog nasleđa, umetnosti, kulture, istorije i prava.

U Beogradu 10.11.2025.

Radna grupa u ime
Potpisnika Deklaracije